

شرح وظایف مشابه، خود می تواند موجب افزایش بروز تخلفها گردد.

نظرات در مورد داروخانه های گیاه بسیار متفاوت است. اما می باید چند نکته که می تواند به قضاوت صحیح در این مورد کمک کند، مورد توجه قرار گیرد.

۱- سهم بازار داروهای گیاهی در حال حاضر حدود ۰.۵٪ از ارزش بازار دارویی کشور (۶۰۰ میلیارد تومان است). این سهم متعلق به ۱۱۰۰۰ داروخانه خصوصی است. البته، تعدادی از عطاریها نیز به صورت غیر مجاز این داروها را عرضه می کنند که معمولاً چون توزیع این داروها از طریق شرکت های دارویی صورت نمی گیرد. آمار فروش آن به سازمان غذا و دارو ارسال نشده و در این زمینه آمار مدونی وجود ندارد. به فرض این که تمام فروش داروهای گیاهی از طریق داروخانه های بخش خصوصی صورت پذیرد، سهم هر داروخانه از فروش این داروها به طور متوسط چهار میلیون و پانصد هزار تومان در ماه است. اگر مارژین این داروها به طور متوسط ۲۲٪ فرض شود، سود ماهیانه ناشی از

■ داروخانه های سنتی!

جناب آقای دکتر کاوه طی نامه ای در اعتراض به داروخانه های سنتی چنین نوشته اند:

«...بحث ایجاد داروخانه های سنتی بعد از موضوع تاسیس داروخانه های زنجیره ای، بزرگترین چالش پیش روی داروسازان است. توجیه اصلی شخص وزیر بهداشت و مدیرکل داروهای طبیعی و سنتی سازمان غذا و دارو برای ارائه این ایده، ساماندهی عطاریها است!

سوالی که در اینجا وجود دارد، این است که وزارت بهداشت تاکنون چه اقداماتی را برای ساماندهی عطاریها انجام داده اما منتج به نتیجه نگردیده است؟

و سوال اساسی دیگری این که ایجاد داروخانه های گیاهی با چه مکانیسمی تخلف عطاریها را کاهش می دهند؟

اصولاً چه تضمینی وجود دارد که ایجاد یک ساختار جدید باعث کاهش یا از میان رفتن تخلف یک مجموعه دیگر شود؟

تجربه نشان می دهد ایجاد ساختارهای موازی با

فروش این داروها تقریباً معادل یک میلیون تومان در ماه خواهد بود.

۲- بخش عمده خام فروشی گیاهان دارویی و فروش عرقیات از طریق عطاری ها صورت می پذیرد. بر اساس برآوردها چیزی در حدود ۱۰/۰۰۰ عطاری در کشور وجود دارد. بنابراین، در این زمینه نیز داروخانه های گیاهی ۱۰۰۰۰ رقیب خواهند داشت.

۳- با توجه به این که حتی در صورت تأسیس داروخانه های گیاهی کماکان بخش قابل توجهی از فروش داروهای گیاهی از طریق داروخانه های فعلی صورت خواهد گرفت. بنابراین، به نظر می رسد این داروخانه ها از لحاظ تأمین اقتصادی به شدت دچار مشکل باشند و البته، به هر مقدار تعداد داروخانه های گیاهی تأسیس شده بیشتر باشد، این داروخانه بیشتر تحت فشار قرار خواهند گرفت.

۴- بر اساس بند ۱ ماده ۵ سند ملی گیاهان دارویی و طب سنتی، داروهای گیاهی و محصولات طبیعی در افق ۱۴۰۴ باید بیست درصد از ارزش بازار دارویی کشور سهم داشته باشند.

۵- برای دستیابی به هدف تعیین شده در سند ملی گیاهان دارویی و طب سنتی لازم است تعداد محصولات قابل عرضه در داروخانه های سنتی افزایش یابد تا سهم بیشتری از بازار در اختیار فرآورده های طبیعی قرار گیرد. بر اساس تعریف موجود در سند، فرآورده های طبیعی موادی هستند که از گیاهان، جانوران، میکروارگانیسم ها و معادن استخراج می شوند و شامل داروهای طبیعی (جامد، نیمه جامد و مایع)، مواد اولیه طبیعی (عصاره و اسانس)، فرآورده های گیاهی دارویی، فرآورده های

فرآوری نشده، فرآورده های طب سنتی، داروهای مشابه درمانی و فرآورده های تشخیص حساسیت می باشند. همان طور که مشخص است این تعریف گستره وسیعی از داروها را در بر می گیرد. بنابراین، در گذر زمان و با تعریف گسترده ای که از فرآورده های طبیعی وجود دارد، به زودی ما دو مدل داروخانه خواهیم داشت که بخش عمده ای از محصولات قابل عرضه آنها مشترک است اما برای تأسیس دو آیین نامه کاملاً متفاوت دارند. در حقیقت برای تأسیس داروخانه های معمولی باید از هفت خوان رستم گذر کرد اما داروخانه های به اصطلاح گیاهی به سادگی و بدون هیچ گونه محدودیتی قابل تأسیس خواهند بود. در نتیجه، تقاضا برای داروخانه های گیاهی بسیار بالا خواهد بود.

۶- بر اساس آیین نامه تدوین شده برای داروخانه های گیاهی، هیچ گونه محدودیتی در تأسیس داروخانه های گیاهی وجود نخواهد داشت و اغلب درخواست ها توسط کمیسیون ماده بیست باید اجابت گردد. نتیجه این که در مدت کوتاهی تعداد داروخانه های کشور اعم از طبیعی و معمولی رشد چشمگیری خواهد یافت، در حالی که بازار محدود بوده و متناسب با افزایش تعداد داروخانه ها قابل گسترش نیست. نتیجه مشخص است. از یک طرف، به علت اشتراک بخش زیادی از محصولات بازار برای داروخانه های معمولی هر روز کوچکتر از قبل خواهد شد و از طرف دیگر، به دلیل عدم وجود محدودیت در تأسیس داروخانه های گیاهی و محدود بودن ارزش بازار، این داروخانه ها گردش مالی بالایی نخواهند داشت و تأسیس آن ها از لحاظ اقتصادی فاقد توجیه است...»